

September 7, 1987 Report from Gen. P. Chergilanov Regarding Visit to Bulgaria of a TGU KGB Delegation

Citation:

"Report from Gen. P. Chergilanov Regarding Visit to Bulgaria of a TGU KGB Delegation", September 7, 1987, Wilson Center Digital Archive, Archive of the Ministry of the Interior, Sofia, Fond 1, Record 11a, File 344. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group. https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/110716

Credits:

This document was made possible with support from Leon Levy Foundation

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

Original Scan

James of Murmic VIHOOP

James of Murmic VIHOOP

PASS

no Per. No.

CEKPETHO!

министъра на вътрешните РАБОТИ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

EO 2304 J. 9 87

за проведената среща и обменения опит с Трето главно управление-КГБ-СССР

Другарю Министър,

От 24 до 28.08.1987 г. в София се проведе планова среща межделегации на ТГУ-КГБ-СССР и управлението с цел:

- оценка резулжатите от изпълнението на перспективния план сътрудничество и подписване на нов за периода 1987-1992 г.;
- обмен на информация за оперативната обстановка във Въоръите сили на СССР и БНА и за насочеността на противниковите специалслужби и идеологически центрове към тях;
- обсъждане организацията на контраразузнавателната работа заимодействието по линия на ВМФ;
- обмен на опит по контраразузнавателното осигуряване на на СА и ГЩ на БНА;
 - обмен на опит по информационно-аналитичното осигуряване.

V. D. 125

2 /

Делегацията на ТГУ-КГБ бе в състав: ген.-лейтенант Василий Степанов Сергеев - началник на ТГУ-КГБ, ген.-майор Алексей Алексеевич Моляков - началник на отдела, обслужващ ГЩ на СА, кап. I ранг Владимир Петрович Иванов - началник на отдела, контролиращ отделите за съветската флота, полк. Виктор Степанович Филипов - зам.-началник на информационно-аналитичната служба и полк. Аркади Константинович Галанзовски-представител на ТГУ-КГБ към управлението.

В нашата делегация, ръководена от мен бяха включени: полкъ Диню Тодоров Динев – зам.-началник на управлението и началник на ОЩ, полковник Цветан Симеонов Първанов – началник на О1 отдел и капитан II ранг Николай Цачев Гуленов – заместник началник на О2 отдел.

В деловите срещи участвуваха: ген.-майор Владилен Николаевич Фьодоров - представител на КГБ-СССР към МВР и подп.Рангел Томов от отдел "Социална и национална сигурност" към ЦК на БКП.

Началникът на ТГУ-КГБ ген.-лейтенант Сергеев бе приет от завеждащия отдел "Социална и национална сигурност" при ЦК на БКП - ген.-полковник В.Палин и от Началника на ГЩ на БНА - ген.-полковник Атанас Семерджиев, а делегацията от първия зам.-министър на вътрешните работи ген.-полковник Гр.Шопов.

Делегацията на ТГУ-КГБ посети В.Търново, Шипка, Бузлуджа и Пловдив, където се запознаха с исторически за българо-руската бойна дружба места.

Оценката на резултатите от изпълнението на перспективния план за периода 1982-1987 г. показа, че сътрудничеството се е развивало успешно и е допринесло за повишаване качеството на работата. Тясно е взаимодействувано и е обменяна информация за интереса и насочеността на противника; по контраразузнавателното осигуряване на учащите се във ВВУЗ на СССР военнослужещи от БНА; при провеждане на крупни учения и бойни пускове и стрелби на наша и съветска територия, по ескадрите в Средиземно море и ремонта на корабите в КРЗ-Варна и др.

Натрупан е практически опит, който следва да бъде обобщен с цел подобряване на взаимодействието.

Отчете се, че при изпълнението на новия петгодишен перспективен план грябва да се обърне внимание на активните мероприятия, насочени срещу главния противник – САЩ и Турция, по-тясно да се координира работата по линия на флота и по защита на свързочните канали между БНА и ОВС. С цел успешно решаване на задачите при новата обстановка се препоръча в контактите да се внесе още по-голяма деловитост.

3

На 28.08.1987 г.бе подписан новия Перспективен план. Присъствуваха ген.-полковник Гр.Шопов, ген.-майор Фьодоров, ген.-майор Лалчев, ген.-майор В.Георгиев и началниците на отдели от Софийския гарнизон.

При обмена на информациите за оперативната обстановка във въоръжените сили на СССР и БНА и за насочеността на противниковите специални служби и идеологически центрове към тях, запознахме съветските другари, които са за първи път в НРБ с историческото развитие на България. Подробно изложихме най-новите задачи, произтичащи от решенията на 13 конгрес на БКП и Юлския пленум на ЦК на БКП, по които се работи сега в нашата страна. Те проявиха интерес към ръководната роля на БКП в преустройството; за новите политически и административни структури – областите, по решението на ПБ на ЦК на БКП за атрибутите на властта, по перспективите за развитие на БНА и др.

Съветските другари заявиха, че съдържанието на преустройството засяга преди всичко производствените отношения и развитие на демократизма и самоуправлението. Ген.-лейтенант Сергеев заяви, че главните си усилия насочват за повишаване качеството на работата с агентурата и в превантивно-профилактичната дейност. Особено значение придобиват задачите по оказваната на командуването помощ за повишаване бойната готовност на ВС на СССР, опазване тайната на военнонаучните разработки и др.

Оперативната обстановка оценяват като сложна. Природата на империализма не се е изменила. Характерно е, че агресивността му расте, а в международните отношения се опитва да лавира. В преустройството империалистическите държави виждат усилване влиянието на социализма на световната арена, поради което се опитват да го задържат. Служат си с крупни дезинформационни мероприятия. Такъв е опитът им да накарат СССР да работи по проблема за гъвкавите технологии и по този начин да го вкарат в глуха линия.

Разузнавателните органи на САЩ все повече служат като проводници на агресивната политика. Тясно привързват в подривната си дейност и тези на страните от "третия свят". ЦРУ се укрепва в кадрово отношение, а бюджетът му е увеличен 1,5 пъти. Изведено е извън

контрола на обществеността, което му дава възможност да провежда тайни операции. Нараства ролята на разузнаването за подкопаване установения паритет между СССР и САЩ. Отчитайки порастналия авторитет на СССР, особено с неговата мирна политика, спецслужбите на противника обработват общественото мнение с цел да сринат доверието в него.

Особено рязко е усилена разузнавателно-подривната дейност срещу ВС на СССР. Една от причините е процесът на разоръжаване. Противникът се страхува да не бъде измамен и търси да разбере не се ли скриват някои неща във военната област.

Рязко е активизирана агентурната дейност. През последните няколко години от разобличените съвместно с немските другари 33 агента в обкръжението на групата войски в ГДР 7 са американски, 25 на ФРГ. В ДРА са разобличени 41 агента, главно на САЩ, Пакистан и Иран. В района на Кандахар е разкрит като агент кореспондент на френската телевизия. При разгрома на повече от 600 банди са получили данни, че почти всички имат специални служби и водят разузнавателна дейност. Правили са много опити да вербоват съветски военнослужещи, включително и пленени такива. Част от последните изпращали на Запад или ги връщали след вербовка. Някои от тях подготвяли за периода след изтегляне на съветските части в СССР. Въпреки, че използували метода "пред разстрел", единици отивали на предателство. Активно използували наркотици за разлагане и създаване условия за вербовка.

Получили са данни, че възнамеряват да заловят служител от органите на ВКР, но до сега това не им се е отдало.

Във връзка с плановете за предстоящо извеждане на съветски части от ДРА вземат сериозни мерки в контраразузнавателен план.

Съветските другари считат, че опитът в ДРА представлява особен интерес за работата във военно време.

Засилването на международните връзки на СССР през последните години е довело до рязко увеличаване броя на съветските военнослужещи на работа зад граница, главно в развиващите се страни. Установили са, че противникът активно работи и се стреми да укрепва агентурните си позиции сред тях. През последните 5 години са разкрити 80 вербовачни предложения и други 30 за невъзвращенство. Установили са и над 200 сътрудници на противника. Характерно е, че САЩ са попълнили разуз-

навателните си органи в развиващите се страни с кадри, владеещи руски език. При вербовъчната си дейност търсят дефекти в съзнанието, преди всичко политическа, идеологическа и психическа нестабилност, хора високомерни, еснафи и др. Специално внимание отделят на техния мироглед Стремят се да разберат доколко изказванията им за марксистко-ленинската идеология са убеждение. Характерно е, че агентурата си прикриват в различни международни организации, търговски кантори и др.

Установили са, че САЩ и други натовски страни се стремят да вербоват военнослужещи от братските армии, които са учили в СССР. Освен това изпращат агентура сред учащите се в СССР от развиващите се страни. Установили са около 500 офицери и курсанти от развиващите се страни, на обучение в СССР, които поддържат контакт с техните специални служби. Агентура вербоват и в органите на Алжир, Ирак и Перу. Някои от тях правят вербовъчни предложения на съветски военнослужещи. Тази си дейност прикриват като защита на националните си интереси или се прикрива под лозунги в "борбата за мир".

Американците по-често от другите натовски страни отиват на вербовки на инициативници на съветска територия - характерни са случаи те с Иванов, Тишченко и др. Има случаи на вербовка без непосредствен контакт - по телефона, чрез писма и др. Вербоват и агенти-двойки - съпруг и съпруга. Активизирали се опитите за вербовка на агенти от служителите на ГРУ на СА. В някои случаи се отказвали от класическите форми - с псевдоним или номер, а поддържали отношения на комерческа основа.

Рязко се увеличила активността на военното разузнаване-70% от тайните операции са организирани от него. Разобличили са и 5 негови агенти. През 1984 г. военноразузнавателните органи на САЩ, Англия и Канада са провели специално съвещание за изучаване инфраструктурата на ВС на СССР и за провеждане на диверсионно-разузнавателни актове.

В последно време се проявява особен интерес за добиване информация относно съветските планове за сриване опитите на САЩ да изгради ИСО, за създадените управления на ТВД, информация за разстановката на щабовете, да се снабдят с оригинални документи – удостоверения, пропуски и други за крупните щабове.

Особено е активизирало своята дейност <u>БНД</u> в ГДР. Вербовало служители от транспорта - ръководители на движението и др.